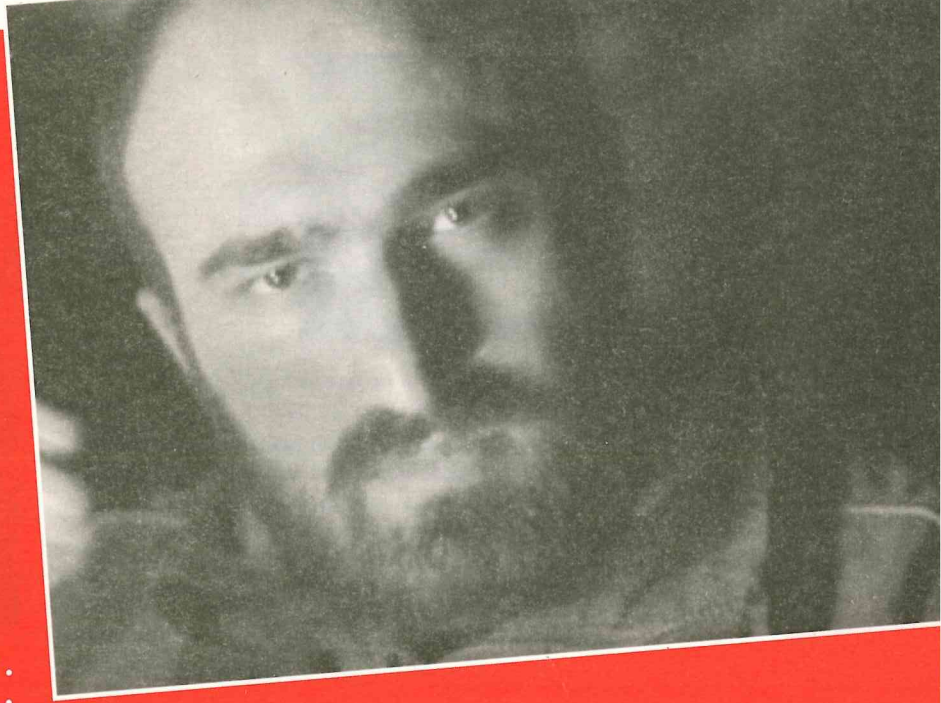

Röportaj
Okan AKGÜN

Abdurrahman ÖNER:

“MUTSUZ İNSANLARIN HİKÂYELELERİNİ ANLATIYORUM”

■ **Önemli sinema filmlerinde görevler aldınız. Bunun kısa film açısından size getirileri neler oldu?**

Tepenin Ardı filmi benim için özeldi. Seyfi Abi (Teoman) den (Allah rahmet eylesin) ve Emin Alper'den çok şey öğrendim. Ben sette 2. Reji asistanıydım, onlar farkında bile değildi ama ben sürekli onları izliyordum. Set düzeni ve adabı yönünden ilk terbiyemi orada aldım. Bana en büyük katkısı korkmamayı (ya da daha az korkmayı) öğrendim. Film başlamadan iki hafta önce başlayan

karın ağrıları ve her gece rüyamızda gördüğümüz filmi çekme seansları tabi ki insanı ürkütüyor. Ama bir şekilde iyisiyle kötüsüyle çekiliyor ve bitiyor. Bu stresi sete yansıtmamayı öğrendim. Bahman Ghobadi ile olan çalışmamız 2-3 ay kadar kısa sürdü. Zaten gerek bütçesi gerekse de tarz olarak farklıydı ve bana katkı yapacak kadar uzun zaman geçiremedik.

■ **Deneysel, belgesel ve kurmaca dallarında filmleriniz var. Bu dallardan hangisine daha çok ilgi duyuyorsunuz? Bunlar birbirlerini nasıl etkiliyor?**

Baştan beri isteğim hep kurmacadan yana oldu. Sonra fark ettim ki, beni heyecanlandıran her görsel bir şekilde film olmalıydı. 'Bir de bundan olsun' fikrinden ziyade, o an beni cezbeden fikirlerin üzerine gitmek istedim. Türlerin arasın-

daki bu farklılık, aslında yapmaya çalıştığım işlere de yansıyor. Mesela bir kurmaca çekerken belgesel doğallığını yakalamak ve bir deneysel film özgürlüğünde kafayı açmak peşindeyim. Birbirinden farklı gibi görünse de; herkesin malumu iç içe geçmiş türler damakta daha güzel bir tat bırakıyor.

■ **Farklı tarzlarda farklı dertleri olan filmler çektiniz. Bu sizin için bir arayış mı? Yoksa tarzınız sürekli değişik işler denemek mi?**

Farklı hikayeler anlatmaya çalışmak hem bir arayış hem de hayatın o an verdiği duygular üzerinden spontane bir seçim. Her an değişiyoruz, dün ve bugün aynı değiliz. Dün bizi cezbeden bir hikaye tarzı yarın aynı heyecanı uyandıramayabiliyor. Aslında bir bakıma benzerlikleri de yok değil hikayelerin. Genel olarak hayatta görmediğimiz veya görmek

istemediğimiz sıradan ve neden bilmiyorum hep mutsuz insanların hikayesini anlatıyorum. Elimdeki yapacağımız projeler de aslında böyle. Herhalde çok fazla mutlu son izledik filmler de, ama bize o mutsuz büyük çoğunluğu pek göstermediler. Belki buna bir tepki belki de böyle hikayeleri daha yakın buluyorum. Ben de bilmiyorum.

Bu har filmiyle birçok ödüle layık görüldünüz. Bu har filmine gelene kadar, ilk filminizden beri gösterim olanaklarınızdan ve bunun kaçınılmaz sonucu festival maceralarınızdan bahsedermisiniz? Ne gibi sıkıntılarınız oldu ya da sizi ciddi anlamda motive eden şeyler neler oldu?

Kısa film yönetmenleri genel olarak Türkiye'deki festivallerde hep çocuk parkında oynayan çocuklar gibi görüyorlar maalesef. Festivaller de kaldıkları otellerden tutun, gösterim koşullarına kadar hep ikinci sınıf davranılıyor. Hatta bazıları kısa filmcileri davet bile etmiyor. Kısa film festivali yapıp, bu kısa filmlerin yönetmenlerini çağırmayanlar ve popüler oyuncular ile gövde gösterisi peşinde olanlar bile var. Bakanlıktan kısa film festivali için fon alıp böyle muamele yapmaları da iyi niyet sorgulamasına sokuyor kısa filmcileri. Hatta kısa filmciler bütün bu haksızlıklara karşı 'Kısa Film Platformu' adında bir yapılanmaya gidiyor. En büyük sıkıntılardan birisi de vaat edilen ödül ücretlerinin verilmemesi. Bu konuda geçtiğimiz ay çok büyük bir festivale karşı örgütlenme bile oldu. Bazı arkadaşlarım mahkemelik bile oldular bu sebeple.

Bu har filminden söz etmek istiyorum biraz. Hikâyenizi kısa filmlerde alışık olmadığımız plan-sekans tekniğiyle ve farklı bir yöntemle anlattınız. Filmin konusu ve tekniği nasıl ortaya çıktı? Mutfak kısmında neler vardı?

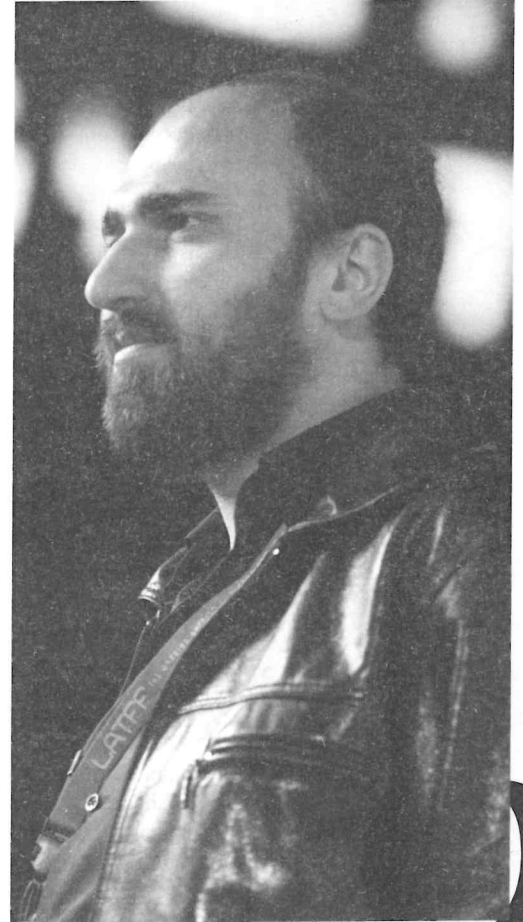
Bu har diğer işlerimden biraz daha farklı oldu. Genel olarak biçim üzerine bir arayışım var. Bir film adına ilk gördüğüm şey hikaye değil, bölük pörçük biçimsel sekanslar oluyor. Bu har da, ilk başta sadece aklımda bir buğulanan ayna vardı. Görmeyecek sadece duyacaktık. Sesle seyircinin hayal dünyası üzerinde bir etki bırakmaktı amaç. Sonra bunun tek plan olması gerektiği ve aynanın ardında ne olacağı fikri oluştu. Siyah beyaz olması ve arka fonda dönen televizyon sesi de mezesi oldu için. Doğallığı ve aynadan buğulu vermenin büyüsunü bozmamak için tek plan yapmak önemliydi. Tabi bu hem oyuncularımız Banu Fotocan ve Reha Özcan için hem de görüntü yönetmenim Meryem Yavuz için çalışma gerektiren bir deneyimdi. 11 dakika kesmeden bir oyunu ve kamera hareketini takip ettirmek zahmetli oldu. Sağolsunlar büyük çaba sarf ettiler.

Son olarak 'kısa film'in geleceği ve gelişimi hakkında neler düşünüyorsunuz? Bu konuda siz nasıl bir çaba içindediniz?

Türkiye de çok fazla insan oyuncu ve yönetmen olmak istiyor, bu çok güzel bir şey. Bunun neticesinde çok fazla kısa film üretiliyor. Ama kalite

olarak genel olarak çok zayıf. Bence yaptığınız işe saygı duymak çok önemli. Emek vermeden ve zahmete girmeden, karın ağrıları çekmeden pek de elle tutulur işler çıkmıyor maalesef. Belki yılda 600 civarı kısa film çekiliyor ama festivaller de hep aynı 20-30 kişi var. Bu da demek oluyor ki kalite yüzdesi olarak çok gerideyiz. Bir de son yıllar da çok revaçta olan 'sömürü sineması' var maalesef. Bu işlere meyleden arkadaşlar gerçekten çok başarılı işler yaptıklarını düşünseler de, bu furya bitince ne yapacaklarını şimdiden planlamalılar bence.

Kısa Film Platformu'nu kuran kısa filmci arkadaşlarım bu işin yaptırım konusunda ciddi kafa yormaktalar. Umarım yaptırım uygulayabilecek güce ulaşırlar.

B